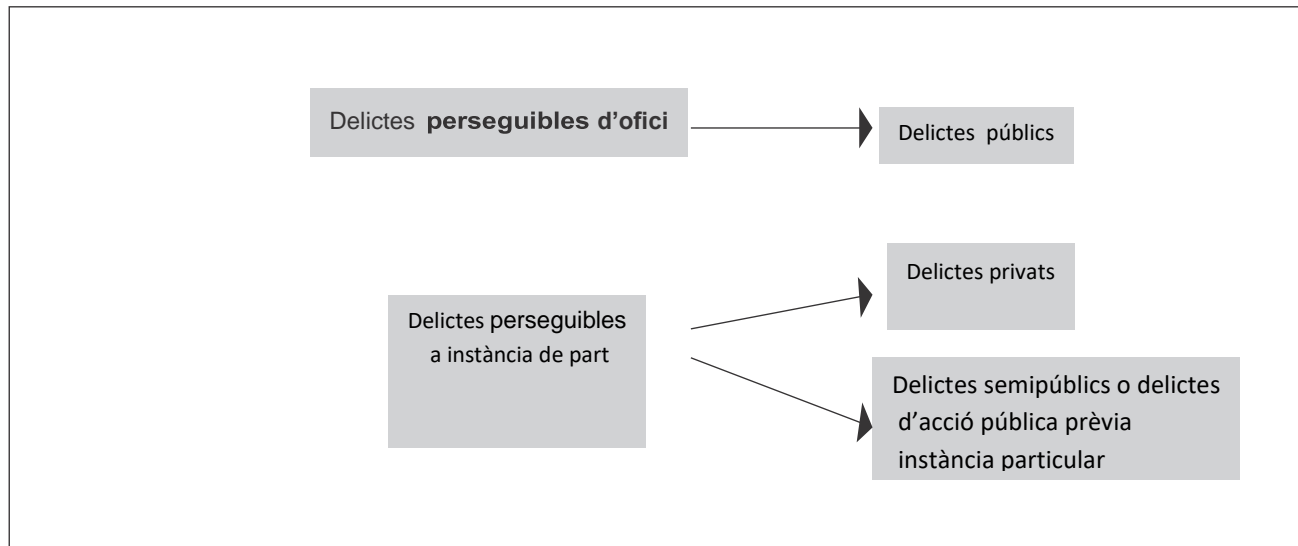

2.1 DELICTES PÚBLICS, SEMIPÚBLICS I PRIVATS.

Un element que hem de tenir clar de cara a incoar les diligències o, si escau, tancar les actuacions (sobreseïment) és si som davant un delicte perseguible d'ofici o no.

- **Delictes públics:**

Com a regla general els delictes **són perseguibles d'ofici** (Acusació Pública) pel Ministeri Fiscal i també ho podrà fer conjuntament amb: l'acusació particular (del perjudicat /denunciant/ ofès) i l'acció popular (si intervé aquesta última haurà de presentar querella criminal, doncs serà part obligatòria en el procés); en canvi el perjudicat/denunciant /ofès, podrà presentar denúncia i després dir si vol formar part del procés presentant l'Escrit d'Acusació.

Una vegada el Jutge té coneixement d'uns fets, presumptament delictius (mitjançant atestat, documentació hospitalària, denúncia de particulars, etc.) pot incoar les diligències corresponents (prèvies, etc.) i investigar els fets; tot això encara que els perjudicats no hagin denunciat els fets o se'n desentenguin, o bé vulguin que s'arxivi la causa o perdonar l'agressor perquè han «fet les paus». La majoria dels delictes del Codi Penal són públics.

- **Delictes privats:**

En alguns casos, és necessari i indispensable que hi hagi **querella criminal de l'ofès** per iniciar el procediment i que aquest sigui la única part activa del procés, és a dir són **perseguibles a instància de part** (delictes privats). **Delictes d'injúries i calumnies** (no injúries lleus i vexacions injustes que aniran per la via civil, a excepció de víctimes de VIDO), és necessita una querella criminal. Aleshores:

- No es podran iniciar diligències d'ofici.
- Si un cop iniciades les diligències el perjudicat hi renuncia i perdona al denunciat (querellat), aquest perdó pot tenir incidència directa en l'acabament de l'expedient (sobreseïment), al no haver-hi cap part acusadora.

En aquests casos, la part acusadora (querellant) disposa del procediment, és a dir, pot retirar-se, perdonar, etc., i el jutge hi queda vinculat per la voluntat de la part perjudicada que ha comparegut com a acusació; doncs en aquests tipus de delictes no intervé el Ministeri Fiscal.

Quan aquests es refereixen a injúries i calumnies a funcionaris públics, autoritats o agents de l'autoritat en fets que corresponen a l'exercici del seu càrrec, són delictes semipúblics i aleshores són perseguibles d'ofici, prèvia instància particular, denúncia.

• **Delictes semipúblics o delictes d'acció pública prèvia instància particular:**

Hi ha un tercer gènere: els delictes semipúblics, també se'ls pot conèixer com a "semiprivats". En alguns casos el Codi penal estableix, com a requisit previ que només es poden iniciar diligències i investigar si hi ha la denúncia o querella del particular (víctima), com a condició indispensable perquè els poders públics puguin perseguir el delicte i poder fer l'enjudiciament.

Una vegada interposada la denúncia, ja no és necessària la intervenció de la víctima en el procediment, doncs correspondrà al Ministeri Fiscal esbrinar el delicte. Aleshores encara que es doni el perdó per part de la víctima o perjudicat, el Ministeri Fiscal podrà seguir el procediment a no ser que es tractés de delictes lleus, tal i com ho especifica l'art 130.5 que diu:

“La responsabilitat criminal s'extingeix per:

5è. Pel perdó de l'ofès, quan es tracti de delictes lleus perseguibles a instància de l'ofès o quan la llei ho prevegi. El perdó ha de ser atorgat de manera expressa abans que s'hagi dictat sentència, i a aquest efecte el jutge o tribunal sentenciador ha d'escoltar l'ofès pel delicte abans de dictar-la”.

En els delictes contra menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, els jutges o tribunals, escoltat el Ministeri Fiscal, poden rebutjar l'eficàcia del perdó atorgat pels representants d'aquells, i ordenar la continuació del procediment, amb intervenció del Ministeri Fiscal.

Corresponen a delictes semipúblics:

- agressions, assetjaments i abusos sexuals. (art. 191 del C.P.). Es necessita la denuncia de la persona perjudicada, del seu representant legal o una querella del Ministeri Fiscal.

En aquests casos el perdó de l'ofès no extingeix l'acció penal ni la seva responsabilitat.

- delictes relatius al mercat i als consumidors. (art: 278 al 286 C.P.). L'art. 287 del C.P: diu que per procedir als delictes previstos en la Secció 3ª del capítol XI del títol XIII delictes contra el patrimoni i contra el ordre socioeconòmic, a excepció dels articles 284 i 285 serà necessari denuncia de la persona perjudicada.

- delictes societaris (art. 290 al 296 del CP). L'art. 296 diu que és necessari denuncia).

- descobriment i revelació de secrets per particulars. (Art 197 a 200 C.P.). L'art 201 diu que es necessita denuncia.

En aquest supòsit el perdó de l'ofès, extingeix l'acció penal, sempre i quan es tracti de delictes lleus).

- reproducció assistida en una dona sense el seu consentiment. (art. 161 del C.P.). Aquest art en el punt 2n diu que es necessita denúncia.

- abandonament de la família, menors o persones amb discapacitat necessitades d'especial protecció i omissió del deure de pagar prestacions econòmiques familiars (deixar de pagar durant 2 mesos consecutius i 4 mesos discontinus, prestacions econòmiques en favor dels cònjuges fixats en conveni judicial o bé en sentència). (art. 228 del CP). L'art 228 diu que es necessita denuncia.

- danys per imprudència greus, superiors a 80.000 euros. (la pena serà de 3 a 9 mesos de multa), (art. 267 del C.P.). Es necessita denúncia.

En aquest supòsit el perdó de l'ofès extingeix la responsabilitat penal, delictes lleus.

- Calúmnies i injúries en contra de funcionaris públics, autoritats o agents sobre fets relatius als seus càrrecs, (art. 215 del CP). Es necessita denuncia.

En aquest supòsit el perdó de l'ofès extingeix la responsabilitat penal, delictes lleus.

Quan la persona perjudicada es tracti d'un menor, persona discapacitada qui farà la denuncia serà el Ministeri Fiscal.

No es requerirà denúncia, quan la comissió del delicte afecti als interessos generals o a una pluralitat de persones, doncs llavors es convertirà en delicte públic.

- Lesions quan aquestes no es puguin quantificar com a delicte menys greu, seran considerades com a delictes lleus. També serà considerat com a delicte lleu el qui colpegi o maltracti d'obra a altri sense causar-li lesió. (article 147.2 i 3 C.P.).

- Amenaces, aquestes poden ser considerades com a delictes menys greus (art 171.1 al 6 C.P.) altrament es consideraran delictes lleus segons ho determina l'article 171.7 C.P.

- Coaccions, poden ser considerades com amb delictes menys greus, regulades en l'art. 172 C.P. Es consideren delictes lleus: en els cassos d'assetjament en els casos que s'impedeixi dur una vida tranquil·la (mitjançant vigilàncies, intentar contactar amb algú de forma insistent, utilitzar indegudament dades personals, etc.), regulat en l'article 172 ter C.P.

Aleshores en aquests tres últims supòsits es necessitarà una denuncia de la persona ofesa o perjudicada perquè pugui ser perseguit d'ofici, sempre i quan no es doni el perdó del perjudicat, al tractar-se d'un delicte lleu.

No es necessita la denúncia en aquestes delictes (lesions, amenaces i coaccions) quan es tracten de delictes relacionats amb VIDO, malgrat aquests siguin delictes lleus.

Les injúries lleus i vexacions injustes, queden fora de l'àmbit, penal corresponen a la via civil. A excepció dels casos de VIDO que es tipifiquen com a delicte lleu castigats amb la localització permanent fora de l'àmbit de la víctima, o en treballs en benefici de la comunitat o multa, sempre i quan no es vegi perjudicada la víctima (patrimoni comú, mantenició de fills, etc.).

2.2 DELICTES I PENES.

El Codi Penal classifica els delictes i aleshores les penes en tres tipus, segons diu l'article 13 del Codi penal, aquestes són:

Article 13 del CP:

1. Són delictes greus les infraccions que la llei castiga amb pena greu.
2. Són delictes menys greus les infraccions que la llei castiga amb pena menys greu.
3. Són delictes lleus les infraccions que la llei castiga amb pena lleu.
4. Quan la pena, per la seva extensió, es pugui incloure alhora entre les esmentades en els dos primers números d'aquest article, el delicte s'ha de considerar, en tot cas, com a greu. Quan la pena, per la seva extensió, es pugui considerar com a lleu i com a menys greu, el delicte s'ha de considerar, en tot cas, com a lleu.

Hem d'anar a l'article 33 del CP, en què es classifiquen les penes, i a partir d'aquest punt preguntar-nos sobre el criteri que segueix el Codi per a aquestes diferències.

Article 33 del Codi Penal

1. En funció de la seva naturalesa i durada, les penes es classifiquen en greus, menys greus i lleus.

CODI PENAL CLASSIFICACIÓ DE LES PENES			
	PENES GREUS Art 33.2	PENES MENYS GREUS Art 33.3	PENES LLEUS Art 33.4
a. La presó	<ul style="list-style-type: none"> • La presó permanent revisable. • > 5 anys 	3 mesos fins a 5 anys	-----
b. Inhabilitació	Absoluta	-----	-----
c. Les inhabilitacions especials	> 5 anys	fins a 5 anys	-----
d. La suspensió de feina o càrrec públic	> 5 anys	fins a 5 anys	-----
e. La privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors	> 8 anys	d'un any i un dia fins 8 anys	3 mesos a 1 any
f. La privació del dret a tenir i portar armes	> 8 anys	d'un any i un dia a 8 anys	3 mesos a 1 any
g. La privació del dret a residir en determinats llocs o a anar-hi, per un temps de	> 5 anys	6 mesos a 5 anys	menys de 6 mesos
h. La prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o el tribunal, per un temps de	> 5 anys	6 mesos a 5 anys.	de 1 mes a menys de 6 mesos.

i. La prohibició de comunicar-se amb la víctima, familiars o altres persones que determini el Jutge	> 5 anys	6 mesos a 5 anys.	de 1 mes a menys de 6 mesos.
j. La privació de	la pàtria potestat	-----	-----
k. Inhabilitació per l'exercici de la professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per la tinència d'animals	-----	d'un any i 1 dia a 5 anys.	de 3 mesos a 1 any
l. La multa de	-----	+ 3 mesos	fins a 3 mesos
m. La multa proporcional	-----	de qualsevol quantia.	-----
n. Els treballs en benefici de la comunitat	-----	de 31 dia a 1 any	de 1 a 30 dies
ny. La localització permanent	-----	-----	de 1 dia a 3 mesos

Art. 33.5. La responsabilitat personal subsidiària per impagament de multa té naturalesa menys greu o lleu, segons la que correspongui a la pena que substitueix.

Art. 33.6. Les penes accessòries tenen la durada que respectivament tingui la pena principal, excepte el que disposin expressament altres preceptes d'aquest Codi.

En el supòsit de lesions, és important per a determinar el tipus de delicte i aleshores les actuacions a seguir segons es tracti d'un delicte lleu o si bé pel contrari es tracta d'un delicte menys greu.

El criteri per a distingir-ho és: **Criteri quantitatiu.**

Només hem d'aplicar el criteri quantitatiu per sancionar aquells delictes de menys gravetat, és a dir els delictes lleus. En aquests casos, el criteri de la quantitat del dany produït és el que utilitza el Codi per a diferenciar-ho.

Per quantificar això hem d'anar a veure el que diu l'article 147 del CP:

Article 147 del CP (delicte de lesions)

1. El qui, per qualsevol mitjà o procediment, causi a un altri una lesió que menyscabi la seva integritat corporal o la seva salut física o mental ha de ser castigat com a reu del delicte de lesions amb la pena de presó de tres mesos a tres anys, o la multa de sis a dotze mesos, sempre que la lesió requereixi objectivament per a la seva guarició, a més d'una primera assistència facultativa, un tractament mèdic o quirúrgic. La simple vigilància o seguiment facultatiu del curs de la lesió no es considera tractament mèdic.

2. El qui, per qualsevol mitjà o procediment, causi a altri una lesió no inclosa a l'apartat anterior, ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos.

3. El qui colpegi o maltracti d'obra a altri sense causar-li una lesió, ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a dos mesos.

4. Els delictes que preveuen els dos apartats anteriors només són perseguibles mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.

Criteri quantitatiu	
Delicte menys greu	Si per a curar les lesions que s'han produït, a més de la primera assistència mèdica, s'ha de necessitar més tractament, mèdic o quirúrgic.
Delicte lleu	Si n'hi ha prou amb la primera assistència i simplement s'ha de seguir i vigilar la lesió.

També es considera aquest fet quantitatiu en la quantia de 400 euros per determinar si són delictes lleus o bé delictes menys greus, en els delictes següents:

-Furt, delicte lleu quan el valor no superi els 400 euros, art 234 C.P.

-Estafa, delicte lleu quan el valor no superi els 400 euros, art 249 C.P.

-Apropiació indeguda, delicte lleu quan el valor no superi els 400 euros, art 253 C.P.

-Defraudació de fluids elèctrics, delicte lleu quan el valor no superi els 400 euros, art 255 C.P.

-Transmissió de moneda falsa, a consciència, delicte lleu quan el valor no superi els 400 euros, art 386 C.P.

Tots aquest delictes quan el seu valor econòmic no sobrepassi els 400 euros seran considerats com delictes lleus i seran castigats amb penes de multa de 1 a 3 mesos.

Els delictes **lleus generen antecedents penals fins a 6 mesos** després de l'extinció de la pena (art. 136.1 C.P.). Es tracta d'antecedents no computables a efectes de reincidència, és a dir **no es tenen en compte com a fets agreujants** (art 22.8 C.P.) i de suspensió de les penes (art. 80.2 1ª C.P.); malgrat que **si** es tindran en compte com a **fets agreujants els delictes lleus de furts reiterat** (3 delictes art 235.1.7è C.P.), **d'estafa, d'administració deslleial i d'apropiació indeguda reiterat** (3 delictes art 250.1.8è C.P.).

Els delictes lleus prescriuen a l'any (art. 131.1 C.P.).

2.2.1 PENA DE MULTA. (art 50-53 CP)

La pena de multa consisteix a imposar al condemnat una sanció pecuniària, s'ha d'imposar llevat que la llei disposi d'una altra cosa pel sistema de dies-multa.

El període mínim és de 10 dies i el màxim és de 2 anys. La quota diària té un mínim de 2 euros i un màxim de 400 euros.

Els Jutges han de determinar motivadament l'extensió de la pena dins dels límits establerts per a cada delicte i han de fixar en la sentència l'import d'aquestes quotes, tenint en compte la situació del reu, deduïda del seu patrimoni, ingressos, obligacions i càrregues familiars i d'altres circumstàncies personals.

Si després de la sentència, varia la situació econòmica del penat, el jutge de forma excepcional i un cop indagada aquesta situació, pot modificar tant l'import de les quotes periòdiques com els terminis per pagar-ho.

La multa també es podrà fixar en relació al dany provocat, el valor de l'objecte del delicte o bé el benefici que li hagi reportat. En aquests casos els Jutges han d'imposar el límits fixats per a cada delicte i per a fer-ho a més a més de tenir en compte els fets atenuants o agreujants, hauran de tenir en compte la situació econòmica del culpable.

Si el condemnat no satisfà de forma voluntària o bé per via de constrenyiment la multa imposada, quedarà subjecte a una responsabilitat personal subsidiària de 1 dia de privació de llibertat per cada 2 quotes diàries no satisfetes, que al tractar-se de delictes lleus es pot complir mitjançant localització permanent; o bé el Jutge també podrà acordar que es faci mitjançant treballs en benefici de la comunitat, en aquest cas cada dia de privació de llibertat equivaldria a 1 jornada de treball.

2.3 CAUSES QUE EXIMEIXEN, ATENUEN I AGREUGEN LA RESPONSABILITAT CRIMINAL.

1. Causes eximents: Regulades en els arts 19 i 20 del C.P.

Article 19

Els menors de divuit anys no són responsables criminalment d'acord amb aquest Codi. Quan un menor de l'edat esmentada cometi un fet delictiu pot ser-ne responsable d'acord amb el que disposa la llei que reguli la responsabilitat penal del menor.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			8 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	

Article 20

Estan exempts de responsabilitat criminal:

1r. El qui en el moment de cometre la infracció penal, a causa de qualsevol anomalia o alteració psíquica, no pugui comprendre la il·licitud del fet o actuar d'acord amb aquesta comprensió. El trastorn mental transitori no eximeix de pena quan l'hagi provocat el subjecte amb el propòsit de cometre el delicte o n'hagi previst o n'hagi hagut de preveure la comissió.

2n. El qui en el moment de cometre la infracció penal es trobi en estat d'intoxicació plena pel consum de begudes alcohòliques, drogues tòxiques, estupefaents, substàncies psicòtropes o d'altres que produeixin efectes anàlegs, sempre que no ho hagi buscat amb el propòsit de cometre-la o no n'hagi previst o no n'hagi hagut de preveure la comissió, o es trobi sota la influència d'una síndrome d'abstinència, a causa de la seva dependència d'unes tals substàncies, que li impedeixi comprendre la il·licitud del fet o actuar d'acord amb aquesta comprensió.

3r. El qui, pel fet de patir alteracions en la percepció des del naixement o des de la infantesa, tingui alterada greument la consciència de la realitat.

4t. El qui actuï en defensa de la persona o dels drets propis o aliens, sempre que hi concorrin els requisits següents:

Primer. Agressió il·legítima. En cas de defensa dels béns, es considera agressió il·legítima l'atac als béns que constitueixi delicte i els posi en greu perill de deteriorament o pèrdua imminents. En cas de defensa del domicili o les seves dependències, es considera agressió il·legítima l'entrada indeguda en aquell o aquestes.

Segon. Necessitat racional del mitjà utilitzat per impedir-la o repel·lir-la.

Tercer. Falta de provocació suficient per part del defensor.

5è. El qui, en estat de necessitat, per evitar un mal propi o aliè lesioni un bé jurídic d'una altra persona o infringeixi un deure, sempre que hi concorrin els requisits següents:

Primer. Que el mal causat no sigui més gran que el que es tracta d'evitar.

Segon. Que la situació de necessitat no hagi estat provocada intencionadament pel subjecte.

Tercer. Que el necessitat no tingui, pel seu ofici o càrrec, obligació de sacrificar-se.

6è. El qui actuï impulsat per una por insuperable.

7è. El qui actuï en compliment d'un deure o en l'exercici legítim d'un dret, ofici o càrrec.

2. Causes atenuants: Regulades en l'art 21 del C.P.

Són circumstàncies atenuants:

1a. Les causes expressades en el capítol anterior, quan no hi concorrin tots els requisits necessaris per eximir de responsabilitat en els casos respectius.

2a. Que el culpable actuï a causa de la seva greu addicció a les substàncies esmentades al número 2n de l'article anterior.

3a. La d'actuar per causes o estímuls tan poderosos que hagin produït arravatament, obcecació o un altre estat passional d'entitat semblant.

4a. Que el culpable, abans de conèixer que el procediment judicial es dirigeix contra ell, hagi confessat la infracció a les autoritats.

5a. Que el culpable hagi reparat el dany ocasionat a la víctima, o n'hagi disminuït els efectes, en qualsevol moment del procediment i amb anterioritat a l'acte del judici oral.

6a. La dilació extraordinària i indeguda en la tramitació del procediment, sempre que no sigui atribuïble al mateix inculpat i que no tingui proporció amb la complexitat de la causa.

3. Causes agreujants: Regulades en l'art. 22 del C.P.

1a. Executar el fet amb traïdoria. Hi ha traïdoria quan el culpable comet qualsevol dels delictes contra les persones utilitzant en l'execució mitjans, maneres o formes que tendixin directament o especialment a assegurar-la, sense el risc que per a la seva persona pugui procedir de la defensa per part de l'ofès.

2a. Executar el fet mitjançant una disfressa, amb abús de superioritat o aprofitant les circumstàncies de lloc, temps o auxili d'altres persones que afebleixin la defensa de l'ofès o facilitin la impunitat del delinqüent.

3a. Executar el fet mitjançant un preu, una recompensa o una promesa.

4a. Cometre el delicte per motius racistes, antisemites o una altra classe de discriminació referent a la ideologia, religió o creences de la víctima, l'ètnia, raça o nació a la qual pertanyi, el seu sexe, orientació o identitat sexual, raons de gènere, la malaltia o discapacitat que pateixi.

5a. Augmentar deliberadament i inhumana el patiment de la víctima, causant-li sofriments innecessaris per executar el delicte.

6a. Actuar amb abús de confiança.

7a. Prevaler-se del caràcter públic que tingui el culpable.

8a. Ser reincident. (els delictes lleus de furt reiterat, d'estafa, d'administració deslleial i d'apropiació indeguda reiterat).

Article 23 C.P. Circumstància mixta de parentiu.

És circumstància que pot atenuar o agreujar la responsabilitat, segons la naturalesa, els motius i els efectes del delicte, el fet que el perjudicat sigui o hagi estat cònjuge o estigui o hagi estat lligat de forma estable per anàloga relació d'afectivitat, o sigui ascendent, descendent o germà per naturalesa o adopció de l'ofensor o del seu cònjuge o convivent.

Aleshores si es donen les circumstàncies de parentiu:

- es consideren fets agreujants en els delictes de VIDO en homicidis, lesions.
- es consideren fets atenuants en els delictes de VIDO en injúries i calumnies i en furt.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			10 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	

2.4 JUTJATS DE GUÀRDIA. TRAMITACIÓ DE DILIGÈNCIES.

2.4.1 SERVEI DE GUÀRDIA.

Per la instrucció dels delictes totes les hores són hàbils i és per això que hi ha un jutjat en funcions de guàrdia a tots els partits judicials, és una de les tasques que caracteritza a la jurisdicció penal, aquest servei correspon:

- Els **Jutjats d'instrucció**: El servei de guàrdia es distribueix de forma rotatòria entre els Jutjats d'Instrucció que hi ha en cada partit judicial (en el cas l que les jurisdiccions civil i penal no estiguin separades seria el Jutjat de 1ª Instància i instrucció).

En el cas de Barcelona hi ha:

-Jutjat d'Incidències: que correspon rebre e incoar els atestats, denúncies i les querelles que es presenten en els serveis de guàrdia, així com d'altres diligències d'instrucció criminal sense detinguts, habeas corpus, etc.

-Jutjat de detinguts: que tenen assignats tots els assumptes en què hi ha una persona privada de llibertat, posada a disposició judicial.

- Els **jutjats de menors**, que coneixen dels delictes comesos per menors d'edat penal (entre 14 i <18 anys). Llei Orgànica 5/2000 12 de gener reguladora de la responsabilitat penal del menor.

- Els **jutjats de violència sobre la dona**, per conèixer de determinats delictes comesos sobre les dones per part de les seves parelles o ex parelles **homes**.

- També els hi correspon funcions de guàrdia a **Fiscalia** i Metges **Forenses**.

Sistemes de guàrdia

Els sistemes de guàrdia va en funció del nombre de jutjats d'instrucció en els partits judicials i de la mitjana mensual d'assumptes que es registren:

1) Guàrdies de permanència:

- **Partits judicials amb 33 o més jutjats o UPSD d'instrucció**

Barcelona

Horari de guàrdia
De 9 a 21 hores: 4 jutjats d'instrucció
De 21 a 9 hores del dia següent: 1 jutjat d'instrucció (incidències)

- **Partits judicials amb separació de jurisdiccions o que disposin de quatre jutjats mixtos o més. Guàrdia de vuit dies de permanència**

Horari de guàrdia
De 9 a 14 h i de 17 a 20 h (de dilluns a dissabte)
Diumenges i festius: de 10 a 14 hores
Fora d'aquest horari, situació de disponibilitat

En aquest últim ens trobem Tarragona, Reus, El Vendrell, Tortosa, Amposta, Badalona, Vic.....

2) Guàrdies de disponibilitat:

- **Servei de guàrdia en partits judicials que disposin de dos o tres jutjats de primera instància i instrucció (o unitats processals): servei de guàrdia de disponibilitat de vuit dies**

Balaguer, Berga, Cervera, Esplugues de Llobregat, Olot, Sant Feliu de Guíxols, la Seu d'Urgell i Valls

Horari de guàrdia
Jornada ordinària de treball
Fora d'aquest horari, situació de disponibilitat

- **Servei de guàrdia en partits judicials que disposin d'un únic jutjat de primera instància i instrucció (o unitat processal): servei de guàrdia setmanal de disponibilitat**

Falset, Gandesa, Puigcerdà, Ripoll, Solsona, Tremp i Vielha

Horari de guàrdia
Servei de guàrdia permanent durant la jornada ordinària de treball
Fora d'aquest horari, situació de disponibilitat

En els partits judicials que hi ha més d'un jutjat d'Instrucció el servei de guàrdia és rotatori i la durada és d'una setmana, el vuitè dia està dedicat als judicis lleus i ràpids amb conformitat. Si només hi ha un jutjat, el servei es fa de forma continuada. En els dos casos el personal de guàrdia està present en les hores previstes (matí i tarda) i la resta d'hores es troben a disposició per sí s'han d'incorporar al Jutjat.

Les dotacions de personal al jutjat de guàrdia són: el jutge, el fiscal, el lletrat de l'AJ, gestors, tramitadors, cos d'auxili judicial i metge forense. Donat que les guàrdies són retribuïdes, acostuma a ser un torn rotatori i pot haver-hi compensació horària i algun dia de festa.

2.4.2 DILIGÈNCIES AL JUTJAT DE GUÀRDIA.

- Atestats policials i comunicats: atestats dels Mosso, de la Guàrdia Civil, de la Policia Nacional i comunicats de centres mèdics i hospitalaris.
- Denúncies dels particulars o del Ministeri Fiscal: pot arribar denúncies de paraula o bé escrites. Tant es tracti de denúncies o bé atestats policials s'haurà de comprovar, enregistrar i enviar una còpia a Fiscalia. També pot arribar una denúncia o una querella del Ministeri Fiscal. Al mateix temps també la Fiscalia pot rebre denúncies dels particulars i iniciar una investigació.
- Denúncia davant del Jutjat de guàrdia que reproduïx la denúncia feta a comissaria. Si en el moment de fer la denúncia a comissaria no es coneix l'autor dels fets, haurà de quedar-se a comissaria i estarà a disposició del Jutge i del Ministeri Fiscal; a no ser que es tracti de delictes contra la vida, integritat física, la llibertat i la indemnitat sexual, delictes contra la corrupció o delictes que la investigació resulti positiva en 72 hores.

- Atestats o denúncies que contenen fets no constitutius de delictes. Es poden incoar diligències indeterminades i posteriorment s'arxivi la causa (Interlocutòria de sobreseïment lliure).
- Diligències urgents amb detingut a disposició judicial. Al finalitzar les 72 hores s'ha de decidir sobre la seva situació personal.
- Atestat amb investigat identificat (detingut o no). S'incoarà el procediment i si està detingut es decidirà sobre la situació personal. Podria ser que la policia el deté i el Jutge veu que és un delicte lleu, en aquest cas s'ordenaria la llibertat del detingut i se'l citaria per judici.
- Entrada i escorcoll. Si la policia ho demana i no hi ha cap Jutjat que conegui d'aquest fet, aleshores correspondrà al servei de guàrdia. També es pot fer per via d'exhort (quan ho demana un altre jutjat).
- Exhorts urgents, aquests s'hauran de practicar durant el servei de guàrdia.
- Crides i cerques. Requisitòries. Poden ser ordres de presentació davant del jutjat o bé ordres de crida i cerca per ingressar a la presó.
- Rodes de reconeixement.
- Habeas corpus.
- Aixecament de cadàver.
- Atenció al públic i professionals.
- Autoritzacions per fer transplants d'òrgans en morts cerebrals. Obertura i control de paquets en presència judicial.
- Actuacions civils de caràcter urgent: internament psiquiàtrics.

En el moment que entra al jutjat una denúncia o un atestat policial, l'actuació de l'òrgan judicial és la de comprovar les circumstàncies següents:

La competència territorial:

Es comprova si el delicte s'ha comès dintre del partit judicial del jutjat de guàrdia o no:

1) Si el jutjat de guàrdia no es territorialment competent, perquè el delicte s'ha comès en un altre partit judicial, l'òrgan acorda la **inhibició** en favor del partit que sigui competent per raó del territori, i li tramet les actuacions (ara la denúncia o atestat policial ja és un expedient judicial).

2) Si el jutjat de guàrdia és territorialment competent, aleshores ha de comprovar les **normes de repartiment** per tal de determinar si, de tots els jutjats d'instrucció o de primera instància i instrucció del partit judicial, el jutjat de guàrdia és el competent, o bé ha de trametre les actuacions a un altre jutjat del mateix partit. Si no és competent, acorda la **inhibició** i ho tramet al Jutjat d'Instrucció que li pertoca.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			13 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	

a) Si després d'examinar les normes de repartiment, resulta que el jutjat que està de guàrdia és **competent** per conèixer del assumpte, ha de mirar si els fets denunciats son nous o bé es tracta d'una denúncia o atestat policial **ampliadori** d'un d'anterior, del qual el jutjat ja coneix.

- **Si és ampliadori**, acorda l'**acumulació** de les noves diligències a les anteriors per tractar-ho tot en un únic expedient.
- **Si es tracta d'una nova denúncia o atestat**, s'ha de comprovar si es coneix la identitat de la persona a la qual s'atribueix l'autoria dels fets.

b) Com actuar en cas de nova denúncia o atestat:

-Sobreseïment lliure:

- Quan no existeixin indicis racionals de haver-se produït la comissió del delicte.
- Quan el fet no sigui constitutiu de cap tipus d'il·lícit penal (tot i que els fets puguin ser objecte de sanció administrativa o de retret moral), és a dir, si no estan penalment castigats.
- Quan estiguin exempts de responsabilitat criminal els processats, autors, còmplices o encobridors.

El Jutge de guàrdia incoa **diligències indeterminades** i acorda tot seguit l'**arxivament** de l'expedient (**Interlocutòria de Sobreseïment lliure**), aquí es tracta d'un arxiu definitiu.

-Sobreseïment provisional:

a) Quan no resulti degudament justificada la comissió del delicte.

El Jutge de guàrdia dictarà un **sobreseïment provisional (Interlocutòria de sobreseïment provisional SP1)**, es tractarà d'un arxiu provisional.

b) Quan resulti del sumari que s'ha comès el delicte però **no hi hagin les suficients proves** per acusar a amb algú o bé **no es conegui l'autor**.

El jutge de guàrdia dictarà una resolució per acordar el **sobreseïment provisional (Interlocutòria de sobreseïment provisional SP2)** de l'expedient fins que es tinguin les proves suficients o bé es conegui l'autor, es tractarà d'un arxiu provisional.

• Si es **sap** la identitat del presumpte autor dels fets o aquesta és determinable, aleshores s'han de valorar els **fets denunciats**:

– Si son constitutius d'una **infracció penal lleu**, el jutjat incoa un **judici de delictes lleus. (Interlocutòria d'Incoació de judici de delictes lleus)**.

– Si son constitutius d'una **infracció menys greu o greu**, aleshores ha d'incoar algun dels següents procediments: **diligències prèvies (Procediment Abreujat)**, **diligències urgents (Judici Ràpid)**, **procediment ordinari** o **procediment davant del tribunal del jurat**.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			14 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	

c) Si ens trobem davant de diligències policials amb detinguts.

En aquest cas, hem de pensar que el més important és el mateix detingut, del qual el jutge ha de determinar, sobretot, la **situació personal** (llibertat o presó provisional) en atenció a la gravetat dels fets que se li atribueixen. Les actuacions serien les següents:

- **Informar-lo dels drets** constitucionals i legals: dret a no declarar, a no confessar-se culpable, a un intèrpret –si és estranger–, a ser visitat pel metge forense, a declarar en presència d'un advocat, etc. (N01)
- El jutge de guàrdia li ha de **prendre declaració** sobre els fets que se li atribueixen, en presència d'un **advocat**, que pot haver designat el detingut mateix o que li ha estat designat d'ofici.

Recordem que no està obligat a declarar i que pot guardar silenci davant del jutge.

- A la vista de l'atestat policial, de les proves recollides en el lloc dels fets, de la declaració de testimonis i/o perits, així com de la declaració del mateix detingut, el jutge de guàrdia ha d'acordar sobre la seva **situació personal**, i decretar-ne la **llibertat provisional** o la **presó provisional**. (Mesures cautelars, amb Interlocutòria).

- Així mateix, segons la naturalesa dels fets, l'òrgan judicial ha d'incoar:
 - judici de delictes lleus,
 - diligències prèvies,
 - diligències urgents,
 - procediment ordinari o
 - procediment davant del tribunal del jurat.

Procediments penals	Infraccions penals
• Judici de delictes lleus	• Delictes lleus
• Procediment ordinari o sumari	• Delictes castigats amb penes de presó de + de 9 anys PL o + 10 diferent naturalesa.
• Diligències urgents o judici ràpid . (art 795 LECrim)	• - Delictes flagrants* castigats amb penes: <ul style="list-style-type: none"> – de presó de fins a 5 anys – de multa de qualsevol quantitat – de privació d'altres drets diferents de la llibertat** de fins a 10 anys
• Procediment abreujat , que comença amb diligències prèvies	• Delictes castigats amb penes: <ul style="list-style-type: none"> – de presó de fins a 9 anys – de multa de qualsevol quantitat – de privació d'altres drets diferents de la llibertat fins a 10 anys.
• Procediment del tribunal del jurat	• Determinats delictes establerts per la llei del jurat

Entenem **per delictes flagrants ***: Lesions, coaccions, amenaces o violència física o psíquica en els casos de VIDO (art 173.2 CP); furt; robatori; furt i robatori d'ús de vehicles a motor; delictes contra la seguretat del trànsit; danys; delictes contra la salut pública; delictes flagrants relatius a la propietat intel·lectual i, finalment, qualsevol fet punible la instrucció del qual es presumeixi senzilla.

Entenem **per privació d'altres drets diferents de la llibertat****:
Com per exemple, privació del permís de conduir vehicles a motor, de tinença d'armes, de poder exercir determinades professions i oficis, d'anar o romandre en determinats llocs, etc.

Competències del Tribunal del Jurat:

Corresponen al coneixement d'un delicte per un tribunal del jurat, í no es té en compte la gravetat del delicte.

El tribunal del jurat coneixerà de dotze delictes determinats independentment de la pena que per a cada un estableix el Codi penal, aquests són:

- homicidi consumat.
- amenaces condicionals. (tortures)
- omissió del deure de socors.
- violació de domicili.
- Incendis forestals.
- infidelitat a la custòdia de documents.
- suborn.
- tràfic d'influències.
- malversació de cabals públics.
- frau i exaccions il·legals.
- negociacions prohibides als funcionaris.
- infidelitat en la custòdia de presos.

2.5 TRAMITACIÓ.

En la tramitació d'aquests procediments hi ha uns trets comuns, a excepció del judici de delictes lleus. Aquests trets comuns s'agrupen els diferents tràmits i reben el nom de **fases processals**. Dins de cada fase processal hi ha un o més tràmits. Les fases processals son les següents:

- **Fase d'instrucció**, també anomenada fase d'**investigació**. L'objecte d'aquesta fase és determinar la identitat dels diferents participants en els fets delictius, el lloc on es van produir, el tipus d'infracció penal; és a dir, determinar què va passar.

L'objecte de la instrucció el trobem a l'article 299 de la Llei d'enjudiciament criminal, al qual hem d'afegir el que disposa l'article 13 del mateix text legal.

Article 299 de la LECrim

Constitueixen el sumari les actuacions encaminades a preparar el judici i practicades per a esbrinar i fer constar la perpetració dels delictes amb totes les circumstàncies que puguin influir en la qualificació i la culpabilitat dels delinqüents, les persones i les responsabilitats pecuniàries dels quals cal assegurar.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			16 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	

Article 13 de la LECrim

Es consideren **diligències primeres** les de consignar les proves del delicte que puguin desaparèixer, la de recollir i posar en custòdia tot el que porti a la comprovació i a la identificació del delinqüent; la de detenir, si s'escau, els presumptes responsables del delicte, i la de protegir als ofesos o perjudicats per aquest, els familiars o altres persones. A aquest efecte es poden disposar **les mesures cautelars** a què fa referència l'article 544 bis o l'ordre de protecció que preveu l'article 544 ter d'aquesta Llei.

Prova anticipada: fets que no poden ser reproduïts en el moment de la vista.
Exemples:

- testimoni que està a punt de morir.
- japonès que ha estat agredit, que no podrà assistir a la vista.

Prova preconstituïda: impossibilitat de ser reproduïda en la vista. Exemples:

- autòpsia d'un cadàver.
- entrada i registre en domicili.
- inspecció ocular.
- identificació de l'investigat en roda de reconeixement.
- intervenció telefònica (El T.S. obliga a escoltar-les en la vista del judici).
- prova d'alcoholèmia, etc.

Aquestes proves s'han de presentar en documents oficials i s'han d'haver realitzat amb les suficients garanties per la defensa de l'encausat. Totes poden servir com a base per una sentència condemnatòria o absolutòria.

Aquesta fase és la que es produeix en els **jutjats d'instrucció** o, si escau, en els **mixtos de primera instància i instrucció**.

En la instrucció, no parlem de proves, sinó de **diligències d'investigació**. En el sentit que per si mateixes no són les que ha de valorar el jutge o tribunal per a destruir la presumpció d'innocència i motivar la sentència. La fase instructora només serveix per a preparar la segona fase.

- **Fase intermèdia**, també anomenada de **preparació del judici oral**. En aquesta fase les parts qualifiquen els fets i posen en coneixement del jutge la prova que volen que es practiqui en l'acte del judici per tal de provar la innocència o culpabilitat de l'autor o autors del fet. On es presenten **els escrits d'acusació i defensa (qualificacions provisionals)**, però sense aprofundir en la qüestió.
- **Fase de plenari o de judici oral**, que en realitat comprèn únicament un tràmit en tots els procediments, que és la celebració del judici.

És en aquesta fase en què realment **es jutja l'acusat**, en què es posen en marxa de manera clara i contundent els principis de **contradicció, oralitat i acusatori**.

És en l'anomenat **plenari** en què parlem de proves, i aquestes proves són les que ha de valorar el jutge o tribunal per a veure si s'ha d'instruir o no la **presumpció d'innocència**.

- **Fase decisòria**, que és quan el tribunal dicta sentència i, per tant, resol l'expedient penal.
- **Fase d'execució**, que és quan el tribunal pretén fer complir la pena imposada en la sentència.

	Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Baix Camp	31/08/2020	Arxiu	Model intern			17 de 17
		versió 6	Elaborat	Cap d'estudis	Codi	MO-CAP013	